

Informacije o obdavčitvi donosa, doseženega s sredstvi INR, o dohodnini in postopkom izračuna dohodnine

Značilnosti INR

INR lahko odpre fizična oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, zavezana za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji, in od vseh dohodkov, ki imajo vir zunaj Republike Slovenije (davčni rezident Slovenije). Če fizična oseba preneha biti davčni rezident Slovenije, se INR zapre, ali pa se vzpostavi mirovanje INR. INR ni mogoče odpreti kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki opravlja dejavnost. INR račun je lahko odprt le za enega imetnika računa, in ni lastništvo dveh ali več fizičnih oseb enega INR ni dovoljeno. Značilnosti poslovanja z INR določa Zakon o individualnih naložbenih računih (ZINR), UL RS 40/2025, besedilo v nadaljevanju je le kratek povzetek ZINR določil. Dodatna pojasnila o INR so pridobite na FURS.

Dohodek z INR

Dohodek z INR je podskupina dohodka iz kapitala po ZDoh-2. Za dohodek z INR se šteje donos dosežen s sredstvi na INR po ZINR. Donos je razlika med tržno vrednostjo sredstev ob izplačilu in skupnimi vplačili. Pozitivni donos predstavlja davčno osnovo. Pri tem se INR obravnava kot celota in ne ločeno po osnovnem in posebnem podračunu.

Dohodek je dosežen, ko je opravljeno izplačilo z INR. Za doseganje dohodka z INR imetnika INR se šteje tudi, kadar so sredstva iz INR izplačana drugi osebi, ki je upravičena do izplačila z INR na podlagi zakona (npr. v okviru izvršbe).

Prenos finančnih instrumentov z INR v primeru mirovanja INR po ZINR ali dedovanja, osebnega stečaja ali izvršbe po ZINR, se šteje za izplačilo z INR.

Šteje se, da je dohodek z INR, ki je zaradi smrti imetnika INR izplačan dediču, volilnojemalec ali osebi, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, dohodek z INR dediča, volilnojemalec ali osebe, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju. Slednje se nanaša samo na dohodek, torej del sredstev, izplačanih z INR, ki predstavljajo izplačilo donosa. Za dedovanje sredstev na INR, ki ne predstavljajo donosa (dohodka), pa velja splošna ureditev o obdavčitvi podedovanega premoženja.

Tuji davek od dohodka, doseženega na podlagi sredstev INR, vrnjen zavezancu, a ne na INR, se šteje za izplačilo dohodka z INR (npr. od dividend in obresti, doseženih iz finančnih instrumentov na INR). Zavezanec o vračilu obvesti ponudnika INR in davčni organ, kot je določeno z ZDavP-2. V kolikor tega obveščanja imetnik ne izvede se to šteje kot davčni prekršek posameznika po ZDavP-2. Znesek tako vrnjenega tujega davka se šteje za izplačan z INR naslednji dan po dnevu, ko ponudnik INR prejme obvestilo zavezanca. Tuji davek od dohodka, ki se vrne zavezancu tako, da se izplača neposredno na INR, se ne šteje za izplačilo dohodka z INR. Povedano drugače, vračilo tujega davka neposredno imetniku INR, se šteje za izplačilo z INR, pri tem pa tako izplačilo za namene izvajanja oprostitve plačila dohodnine ne pretrga teka 15 – letnega obdobja.

Dohodek se ne šteje za izplačan, če zavezanec prenese INR na drugega ponudnika v skladu z ZINR.

Oprostitev dohodnine

Dohodnina se ne plača pri prvem izplačilu z INR, ki je opravljeno po preteku najmanj 15 let od dne odprtja INR, če v obdobju pred tem ni prišlo do izplačila z INR, in pri izplačilu z INR, ki je opravljeno najmanj 15 let po zadnjem predhodnem izplačilu z INR. Za namene izvajanja navedenega se vračilo tujega davka neposredno imetniku INR ne šteje za izplačilo dohodka z INR.

V primeru izplačila z INR zaradi smrti imetnika se dohodnine ne plača, če v 15 letih do dneva smrti imetnika INR ni bilo izplačila z INR.

Oprostitev dohodnine velja ne glede na to, ali se izplačilo z INR opravi imetniku INR, ali pa se zaradi smrti imetnika INR izplačilo opravi dediču, volilnojemalec ali osebi, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali drugi osebi, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine, in tudi v primeru, ko je izplačan z INR drugi osebi, ki je upravičena do izplačila z INR na podlagi zakona (npr. v okviru izvršbe).

Nastanek davčne obveznosti

Dohodek z INR in s tem davčna obveznost nastane z izplačilom z INR. To pomeni, da se posamezni dohodki (obresti, dividende) in dobički od naložb, ki jih zavezanec doseže prek INR, v trenutku, ko jih imetnik prejme oziroma doseže na INR, ne obdavčijo. Imetnik INR, ki ta sredstva na INR (prejete obresti, dividende, dosežene kapitalske dobičke,...) uporabi za nadaljnje trgovanje oziroma nalaganje v nove finančne instrumente, v trenutku prejema posameznega dohodka od posameznega finančnega instrumenta (dividende, obresti, kapitalski dobiček,...) nima davčnih obveznosti. Davčna obveznost nastopi z izplačilom z INR.

Dohodki, doseženi na podlagi sredstev na INR v času mirovanja INR ali po zaprtju INR, se obdavčijo tako, kot da niso bili doseženi na podlagi sredstev na INR.

Davčna osnova

Davčna osnova je izplačan donos. Donos je pozitivna razlika med vrednostjo sredstev na INR (tj. skupno vrednostjo sredstev na osnovnem in posebnem podračunu INR) na dan nastanka davčne obveznosti in zneskom vplačil (tj. skupnim stanjem vplačil na osnovnem in posebnem podračunu INR) na dan nastanka davčne obveznosti. Izplačilo z INR, ki presega donos, je vračilo vplačil.

Vrednost sredstev na INR je seštevek denarnih sredstev na INR in vrednosti drugih sredstev na INR po primerljivih tržnih cenah. Pri določanju primerljivih tržnih cen drugih sredstev na INR se sklenjeni posli nakupa in prodaje upoštevajo, kot da so bili poravnani na dan sklenitve posla.

Znesek vplačil na dan nastanka davčne obveznosti je seštevek vseh vplačil denarnih sredstev na INR in vrednosti vplačil drugih sredstev na INR po primerljivih tržnih cenah do dneva nastanka davčne obveznosti, zmanjšan za izplačila z INR do dneva nastanka davčne obveznosti, ki so vračilo vplačil.

Za izplačilo z INR se šteje izplačilo, kot je opredeljeno v ZINR. Znesek izplačila je izplačilo denarnih sredstev z INR ali znesek izplačil drugih sredstev z INR, ki so bila prenesena z INR, po primerljivih tržnih cenah.

Davčna stopnja

Davčna osnova oz. izplačani donos je obdavčen z dohodnino po enotni 15-odstotni davčni stopnji in se šteje kot dokončni davek oz. se pod določenimi pogoji dohodnine od tovrstnega dohodka ne plača (glej oprostitvev dohodnine).

Izračun in plačilo davka

Dohodnino od dohodka z INR izračuna ponudnik INR kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Ponudnik INR mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka z INR, plačati pa najpozneje v petih dneh od izplačila dohodka. Ponudnik INR plačilo davka izvede s sredstvi, ki jih ima imetnik na računu INR.

V primeru prenosa finančnih instrumentov z INR na trgovalni račun, ko na INR ni dovolj denarnih sredstev davčnega zavezanca za plačilo davčnega odtegljaja, ponudnik INR ob prenosu finančnih instrumentov z INR na trgovalni račun zadrži del finančnih instrumentov, ki ob prenosu skupaj z denarnimi sredstvi zadostujejo za celotno plačilo davčnega odtegljaja od dohodka z INR, in jih proda, pri čemer ima davčni zavezanec pravico odločiti, kateri finančni instrumenti se zadržijo.

Izjava stranke:

S podpisani pogodbe o vodenju individualnega naložbenega računa potrjujem, da sem seznanjen z informacijami o obdavčitvi donosa, doseženega s sredstvi INR, o dohodnini in postopkom izračuna dohodnine.